

Legea Cambiei

Titlul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Cambia este un titlu de credit care reprezintă o c...

Cambia este un titlu de credit care reprezintă o creanță scrisă, întocmită conform prevederilor prezentei legi, ce oferă posesorului acesteia dreptul cert și exigibil de a cere la scadența creanței de la debitor, iar în caz de neonorare a acestei cereri și de la alte persoane obligate prin cambie, achitarea sumei de bani indicate. Cambiile se emit în calitate de instrument de plată pentru mărfurile livrate, lucrări executate și servicii prestate. Caracterul de contraprestație a mărfii în cambie trebuie să fie adevărat prin documente corespunzătoare de evidență la trăgător, și andosant. Excepție pot face cambiile Ministerului Finanțelor, ale Băncii Naționale ale băncilor comerciale și ale persoanelor fizice din Republica Moldova.

Cambia poate fi simplă și trată.

Cambia simplă (biletul la ordin) este un titlu de credit prin care trăgătorul se obligă să plătească o sumă anumită prezentatorului cambiei sau persoanei arătate în cambie, ori aceluia pe care ea îl va arăta, după o perioadă stabilită sau la cerere.

Trata este un titlu de credit, cuprinzând ordinul necondiționat dat de trăgător (emitent, trasant) către plătitor (tras) de a plăti o sumă anumită prezentatorului cambiei sau persoanei arătate în cambie, ori aceluia pe care ea îl va arăta, după o perioadă stabilită sau la cerere.

Un gen de cambie simplă este cambia de trezorerie, emisă de către Guvern în persoana Ministerului Finanțelor în scop de acumulare pe termen scurt a mijloacelor bănești temporar libere.

Alt gen de cambie simplă este cambia bancară, emisă de către bănci în scop de acumulare a mijloacelor bănești temporar libere.

Acceptul este confirmarea dată pe titlu, prin care debitorul recunoaște obligația sa de a plăti cambia la scadență.

Girul (andosare) este mențiunea de transfer (transmitere) a cambiei, prin care se perfectează transmiterea drepturilor asupra ei altei persoane.

Avalul este o cauțiune cambială (o asigurare dată deținătorului cambiei), prin care se asigură plata sumei întreg sau parțială a cambiei. Avalul poate fi făcut în folosul trăgătorului, acceptantului sau girantului printr-o mențiune specială pe cambie.

Articolul 2. Trăgători, acceptați, giranți și avalişti pot fi a...

Trăgători, acceptați, giranți și avalişti pot fi atât persoanele juridice, în limitele capacităților de folosință, cât și persoanele fizice cu capacitate de exercițiu.

Avalişti ai tranșilor-persoane juridice pot fi doar persoane juridice.

Articolul 3. La aplicarea cambiei în economia națională băncile...

La aplicarea cambiei în economia națională băncile pot:

- să primească cambii la incaso pentru plata lor la scadență și încasare de plăți;
- să sconteze cambii;
- să acorde împrumuturi în garanția cambiilor;
- să acorde cauțiuni la cambii.

Banca Națională poate să cumpere (sconteze) cambii de la bănci comerciale, precum și să acorde acestora credite pe termen scurt cu gajarea cambiilor.

Titlul II. TRATA

Capitolul I. EMITEREA ȘI FORMA TRATEI

Articolul 4. Trata cuprinde: a) denumirea cambiei trecută în în...

Trata cuprinde:

- a) denumirea cambiei trecută în însuși textul titlului și exprimată în limba în care acest titlu este întocmit;
- b) propunerea simplă și necondiționată de a plăti o sumă determinată;
- c) denumirea (numele persoanei fizice), sediul (domiciliul) și datele bancare ale debitorului;
- d) scadența;
- e) locul plății;
- f) numele aceluia căruia sau la ordinul căruia plata trebuie făcută cu indicarea domiciliului (sediului) și datelor bancare;
- g) data și locul emiterii;

h) semnăturile șefului și contabilului-șef ai trăgătorului-persoană juridică. Trăgătorul-persoană fizică indică numele său, domiciliul și confirmă cambia prin semnătură legalizată de notar.

Articolul 5. Titlul în care lipsește una din condițiile enumera...

Titlul în care lipsește una din condițiile enumerate în articolul precedent nu are valoarea unei trate, cu excepția cazurilor arătate în alineatele ce urmează:

- trata fără indicarea scadenței este socotită plătită la vedere;
- în lipsa unei mențiuni speciale, locul arătat lângă numele trasului este socotit loc de plată și concomitent domiciliul plătitorului;
- trata care nu indică locul unde a fost emisă se socoate semnată în locul arătat lângă numele trăgătorului.

Articolul 6. Trata poate fi prezentată pentru plată de trăgător...

Trata poate fi prezentată pentru plată de trăgător, fie de persoana arătată de trăgător în ordinul său de un terț care a obținut în mod legitim dreptul de posesor.

Trata poate fi plătită în locul unde se află banca terțului sau în locul unde se află banca trasului ori în alt loc stabilit de comun acord.

Articolul 7. În trata plătită la vedere sau la un anumit term...

În trata plătită la vedere sau la un anumit termen de la vedere, trăgătorul poate stipula la suma cambiei o dobândă. În orice altă trată această stipulație se socoate nescrisă. Rata dobânzii va trebui arătată în trată; în lipsa acestei însemnări stipulația se socoate nescrisă.

Dobânda se calculează de la data emiterii cambiei, dacă o altă dată nu este stipulată.

Articolul 8. Trata în care suma de plată scrisă în litere difer...

Trata în care suma de plată scrisă în litere diferă de suma scrisă în cifre, suma de plată va fi cea scrisă în litere.

Dacă suma de plată este scrisă de mai multe ori fie în litere, fie în cifre, în caz de divergențe suma de plată este suma cea mai mică.

Dacă trata poartă semnături ale unor persoane care nu are capacitatea de exercițiu necesară de a se obliga prin trată, semnături false sau semnături ale unor persoane imaginare, obligațiunile celorlalți semnatori rămân totuși valabile.

Articolul 9. Acel care semnează trata ca reprezentant al unei p...

Acel care semnează trata ca reprezentant al unei persoane pentru care nu avea împuternicirea de a acționa, e ținut personal în temeiul cambiei și dacă a plătit, are aceleași drepturi pe care le-ar fi avut pretinsul reprezentant.

Aceeași regulă se aplică reprezentantului care a depășit împuternicirile sale.

Articolul 10. Trăgătorul tratei răspunde de accept și de plată. ...

Trăgătorul tratei răspunde de accept și de plată. El poate să-și decline răspunderea numai pentru accept, despre această condiție trăgătorul va scrie în trată.

Nu se admite eliberarea tratelor neperfectate. Tratele neperfectate nu sînt valabile.

Blanchetele cambiilor pot fi confecționate de trăgător de sine stătător. Modelul blanchetelor cambiilor se dau în anexele nr. 1 și 2.

Capitolul II. GIRUL

Articolul 11. Orice trată, chiar dacă nu este expres trasă la or...

Orice trată, chiar dacă nu este expres trasă la ordin, poate fi transmisă prin gir. Dacă trăgătorul a înscris în trată cuvintele "la ordin" sau "plățiți la ordinul nostru", ori expresie echivalentă, documentul poate fi transmis numai persoanei arătate în el. Transmiterea de mai departe a tratei poate fi efectuată prin desemnarea deplină a datelor girantului și a giratorului (gir nominal). Dacă trăgătorul a înscris în trată cuvintele "nu la ordin" sau o expresie echivalentă, trata poate fi transmisă în conformitate cu formele și cu efectele unei cesiuni ordinare. Girul trebuie să fie simplu și necondiționat și poate fi făcut în folosul trasului, trăgătorului sau al oricărei alte persoane. Aceste persoane pot la rîndul lor să gireze din nou trata. Orice condiție de restrîngere la care el ar fi supus se socoate nevalabilă. Girul parțial este nul.

Articolul 12. Girul se scrie pe trată sau pe alonjă (foaia alipi...

Girul se scrie pe trată sau pe alonjă (foaia alipită la ea). Girul trebuie să fie legalizat prin semnătura girantului. Alonja trebuie să fie adăugată la cambie, printr-o metodă, ce exclude dezunirea ei. Prima înscriere de transmitere trebuie să se facă transversal pe ambele documente în așa fel ca înscrierea să înceapă pe cambie și să se termine pe alonjă. Primul gir pe alonjă se autentifică cu semnătură în locul unde s-a unit cambia cu alonja. Girul poate să nu desemneze persoana în favoarea căreia a fost dat și poate să conțină doar datele și semnătura girantului (gir în alb). Girantul este obligat să indice data cînd a fost scris girul.

Articolul 13. Girul transmite toate drepturile care reies din tr...

Girul transmite toate drepturile care reies din trată. Dacă girul este în alb, posesorul acestuia poate: - să-l completeze cu propriul său nume sau cu numele altei persoane; - să gireze cambia din nou în alb sau în ordinul oricărei alte persoane; - să predea cambia unei terțe persoane, fără să completeze girul în alb și fără s-o gireze.

Articolul 14. Girantul care nu este trăgător răspunde de plată, ...

Girantul care nu este trăgător răspunde de plată, aval sau accept în modul de mediere pe care l-a acceptat. El poate interzice un nou gir; în acest caz el nu poartă răspundere față de persoanele în a căror favoare trata a fost ulterior girată.

Articolul 15. Deținătorul unei trate este socotit posesor legiti...

Deținătorul unei trate este socotit posesor legitim dacă justifică dreptul său printr-o serie neîntreruptă de giruri, chiar dacă acestea sînt în alb. Girurile șterse se socot nescrise, dacă anularea lor este adevărată de către girant. Dacă un gir în alb este urmat de un alt gir, semnatarul acestuia din urmă este socotit că a dobîndit trata prin efectul unui gir în alb. Posesorul legitim al cambiei care a pierdut posesiunea acesteia prin orice împlinire (prin pierdere, furt etc.) își dovedește dreptul său asupra cambiei prin motivele arătate în alineatul precedent, prin hotărîre judecătorească ori arbitrală.

Articolul 16. Dacă girul cuprinde stipulația "pentru incaso", "c...

Dacă girul cuprinde stipulația "pentru incaso", "ca împuternicit" sau orice altă stipulație care implică o însărcinare de încasare asupra cambiei, deținătorul poate să exercite toate drepturile reieșind din trată, dar s-o gireze poate numai la ordinul girantului (girul de procură). Obiecțiile celor obligați în caz de cheazășie simplă se înaintează nu împotriva deținătorului, ci împotriva girantului.

Articolul 17. Dacă girul cuprinde stipulația "valută în garanție...

Dacă girul cuprinde stipulația "valută în garanție", "valută în gaj" sau orice altă stipulație care implică un gaj, posesorul își poate exercita toate drepturile reieșind din trată, dar girul făcut de el va avea validitate numai ca un gir cu titlu de procură. Girul posterior scadenței are aceeași validitate ca și un gir anterior. Dacă girul este făcut după exercitarea protestului de neplată sau după expirarea termenului stabilit pentru exercitarea protestului, răspunderea în fața trăgătorului o vor purta ultimul girant, debitorul și acceptantul.

Capitolul III. ACCEPĂTAREA

Articolul 18. Posesorul tratei poate prezenta trasului pînă la s...

Posesorul tratei poate prezenta trasului pînă la scadență trata spre acceptare. Trata prezentată spre acceptare rămîne a deținătorului ei. Acceptantul are dreptul de a face o copie a acesteia care nu va avea drepturile unei trate. Deținătorul este obligat să autentifice mențiunea "copie pentru cartotecă" sau o altă echivalentă.

Articolul 19. În orice trată trăgătorul poate stipula că ea treb...

În orice trată trăgătorul poate stipula că ea trebuie să fie prezentată spre acceptare, fixînd sau nu un termen pentru prezentare. El nu poate interzice prezentarea tratei spre acceptare, dar poate stipula ca trata să fie prezentată spre acceptare nu mai devreme de termenul stabilit. Orice girant poate să stipuleze ca trata neacceptată să fie prezentată spre acceptare, cu fixarea sau fără fixarea termenului.

Articolul 20. Tratele plătibile la un anumit termen de la vedere...

Tratele plătibile la un anumit termen de la vedere vor fi prezentate spre acceptare în termen de un an de la data emiterii lor. Trăgătorul poate să reducă sau să stipuleze un termen mai mare. Aceste termene pot fi reduse de giranți.

Articolul 21. Acceptul se scrie pe trată. El se exprimă prin men...

Acceptul se scrie pe trată. El se exprimă prin mențiunea "acceptat" sau prin orice alt echivalent și este semnat de tras. Simpla înscriere a trasului pusă pe fața tratei este socotită ca acceptare. Dacă trata este plătabilă la un anumit termen de la vedere sau dacă ea trebuie prezentată spre acceptare (la un termen stabilit) în virtutea unor condiții deosebite, acceptarea trebuie să fie datată cu ziua în care a fost făcută, numai dacă posesorul nu va insista ca ea să fie datată cu ziua prezentării. În cazul în care data este lipsă, posesorul tratei, pentru a-și păstra drepturile sale față de giranți și față de trăgător, trebuie să legalizeze această lipsă cu o acțiune de protest făcută la timp.

Articolul 22. Acceptarea trebuie să fie simplă și necondiționată...

Acceptarea trebuie să fie simplă și necondiționată, însă trasul poate s-o restrîngă la o parte din sumă. În cazul în care acceptantul nu este de acord cu suma cambiei trase, el poate să o protesteze în modul prevăzut de prezenta lege. Acceptantul răspunde potrivit mențiunii acceptului său. Acceptantul trebuie să accepte trata sau să comunice despre imposibilitatea de a o accepta în timp de trei zile lucrătoare din momentul prezentării tratei.

Articolul 23. Dacă trăgătorul a indicat în trată un loc de plată...

Dacă trăgătorul a indicat în trată un loc de plată diferit de cel al domiciliului, trasului, fără să indice o terță persoană la care plata trebuie să fie făcută, trasul poate indica o

asemenea persoană odată cu acceptarea. În lipsa unei astfel de indicații, acceptantul se consideră obligat să plătească el însuși la locul plății. Când trata este plătită la domiciliul trasului, acesta poate să indice în acceptare o adresă în aceeași localitate unde plata trebuie să fie făcută.

Articolul 24. Posesorul tratei poate să ceară de la debitor acce...

Posesorul tratei poate să ceară de la debitor acceptarea bancară a acesteia. Acceptul băncii poate fi dat numai după acceptarea tratei de către debitor. Nici posesorul tratei, nici debitorul nu pot impune banca să dea acceptare. Prin acceptare banca trasului se obligă a plăti trata la scadență. În caz de neplată, posesorul, chiar dacă este trăgător, are împotriva acceptantului o acțiune cambială directă pentru tot ce poate fi cerut în temeiul art. 43.

Articolul 25. Dacă acceptarea scrisă pe trată de către tras este...

Dacă acceptarea scrisă pe trată de către tras este ștearsă de către acesta înainte de înapoierea tratei, acceptarea este socotită refuzată. Deoarece altceva nu poate fi dovedit, ștergerea se consideră făcută pînă la restituirea titlului. Dacă trasul a declarat în scris posesorului tratei sau oricărui alt semnatar despre acceptare, el este ținut de către aceștia în limitele acestei acceptări.

Capitolul IV. AVALUL

Articolul 26. Plata unei trate poate fi garantată prin aval pent...

Plata unei trate poate fi garantată prin aval pentru o parte din sumă sau pentru întreaga sumă. Această garanție poate fi dată de un terț sau chiar de un semnatar al tratei.

Articolul 27. Avalul se dă pe trată sau pe alonjă. El se exprimă...

Avalul se dă pe trată sau pe alonjă. El se exprimă prin cuvintele "de considerat ca aval", "ca avalist pentru..." sau prin orice alt echivalent. Avalistul indică suma avalului, numele, domiciliul (sediul), datele bancare și persoana pentru care el se obligă. Avalul se autentifică prin semnătura avalistului. Dacă nu este indicată persoana pentru care este dat avalul, el se consideră dat pentru trăgător.

Articolul 28. Avalistul este răspunzător la fel ca și toate persoanele obligate prin cambie. Obligațiunea avalistului este valabilă și în cazul dacă obligațiunea pe care a garantat-o s-a adeverit a fi nulă din oricare motive. Când avalistul plătește trata, el dobîndește drepturile reieșind din trată față de acei pentru care el a garantat, precum și față de acel care în temeiul acestei trate sînt obligați celuia din urmă.

Capitolul V. SCADENȚA

Articolul 29. O trată poate fi trasă: - la vedere; - la un anumi...

O trată poate fi trasă: - la vedere; - la un anumit termen de la vedere; - la un anumit termen de la data emiterii; - la o zi fixă. Tratele cu alte scadențe sau cu scadențe succesive sînt nule.

Articolul 30. Trata la vedere este plătabilă la prezentare. În t...

Trata la vedere este plătabilă la prezentare. În textul cambiei se face următoarea mențiune "plățiți la vedere". Ea trebuie prezentată spre plată în termen de un an de la data emiterii. Trăgătorul poate să reducă acest termen sau să stipuleze un termen mai mare. Aceste termene pot fi reduse de giranți. Trăgătorul poate stipula că o trată plătabilă la vedere nu poate fi prezentată spre plată înainte de scadență. În acest caz termenul de prezentare curge de la această dată și se face următoarea mențiune "plățiți la vedere nu mai devreme de... luni de la data emiterii".

Articolul 31. Scadența unei trate la un anumit termen de la vede...

Scadența unei trate la un anumit termen de la vedere este determinată fie de data acceptării, fie de data protestului. În textul unei astfel de trate se înscrie: "plățiți după... zile de la prezentare".

Articolul 32. Scadența unei trate trasă la una sau mai multe lun...

Scadența unei trate trasă la una sau mai multe luni de la data emiterii sau de la vedere este socotită la data corespunzătoare din luna în care plata trebuie să fie făcută. În lipsa datei corespunzătoare în această lună scadența va fi ultima zi a acestei luni. Textul tratei trebuie să conțină mențiuni de felul: "plățiți cambia după... luni de la emitere" sau "plățiți după... luni de privatizare". Dacă trata este dată pe un termen de o lună și jumătate sau cîteva luni și jumătate de la emitere sau prezentare, termenul se socoate de la luna întregă. Scadența tratei plătibile la o dată concretă este stabilită la o zi fixă. În acest scop pe cambie se înscrie data scadenței. Dacă scadența este fixată la începutul, la mijlocul sau la sfîrșitul lunii, prin conținutul acestora se subînțelege data de întîi, cincisprezece sau ultima zi a lunii. Mențiunea "opt zile" sau "cincisprezece zile" nu se înțelege ca una sau două săptămîni, ci ca opt sau cincisprezece zile întregi. Prin mențiunea "jumătate de lună" se înțeleg cincisprezece zile.

Capitolul VI. PLATA

Articolul 33. Posesorul unei trate plătibile la o zi fixă sau la...

Posesorul unei trate plătibile la o zi fixă sau la un anumit termen de la data emiterii sau de la vedere trebuie să prezinte trata spre plată fie în ziua în care ea este plătibilă, fie în una din cele două zile lucrătoare ce urmează.

Articolul 34. Trasul care onorează cambia poate să ceară ca aceasta...

Trasul care onorează cambia poate să ceară ca aceasta să-i fie înmînată de către posesor împreună cu dovada de plată.

Articolul 35. Posesorul unei trate nu poate fi obligat să primească...

Posesorul unei trate nu poate fi obligat să primească plata înainte de scadență. Trasul care plătește înainte de scadență o face pe riscul și răspunderea proprie. Acel care plătește la scadență este exonerat de obligațiunile asupra cambiei. El este obligat să verifice succesiunea girurilor.

Articolul 36. Trata poate fi plătită atît în numerar, cît și pri...

Trata poate fi plătită atît în numerar, cît și prin virament. Trasul nu poate fi impus să plătească numai printr-o metodă sau alta. Dacă o trată a fost emisă într-o valută străină care nu se cotează la locul plății, suma ei poate fi plătită în moneda țării după cursul valutar la ziua scadenței. Dacă debitorul nu a plătit la scadență, posesorul poate cere, după considerentele sale, ca suma tratei să fie plătită în moneda țării la cursul valutar la ziua scadenței sau la ziua plății. Cursul valutar se determină conform legislației în vigoare a Republicii Moldova. Normele arătate mai sus nu se aplică în cazul în care trăgătorul a stipulat că plata va trebui efectuată într-o monedă anumită arătată în trată. Dacă suma tratei este arătată în valuta cu aceeași denumire și în țara unde a fost emisă și în țara plății, dar cu valoare diferită, se presupune că s-a avut în vedere valuta din locul plății. Prevederile prezentului articol (inclusiv în partea ce se referă la clauza de plată efectivă în valută străină) se aplică cu respectarea cerințelor legislației valutare a Republicii Moldova referitoare la efectuarea de plăți și transferuri pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 37. În cazul în care trata nu a fost prezentată spre p...

În cazul în care trata nu a fost prezentată spre plată la termenul arătat la art. 33, debitorul are dreptul să depună suma tratei în depozit la cerere în banca unde se deservește pe contul și riscul deținătorului. Dobînda asupra depozitului se preia la venitul debitorului. Banca este obligată să efectueze plata asupra cambiei prezentate din contul resurselor rezervate.

Capitolul VII. REGRESUL ÎN CAZ DE NEACCEPTARE SAU NEPLATĂ

Articolul 38. Posesorul cambiei poate exercita dreptul de acțiun...

Posesorul cambiei poate exercita dreptul de acțiune împotriva trăgătorului, giranților și celorlalți obligați: - la scadență, dacă plata nu a fost făcută sau a fost achitată numai o parte din suma cambiei: - înainte de scadență: a) dacă acceptul a fost refuzat total sau parțial; b) în cazul insolabilității trasului, indiferent de faptul dacă a acceptat sau nu cambia, în caz de încetare de plăți din partea acestuia chiar dacă acest fapt nu este constatat de o instanță judecătorească ori de arbitraj, sau în cazul când urmărirea bunurilor lui a rămas fără rezultat; c) în cazul insolabilității trăgătorului unei cambii ce nu poate fi supusă acceptului.

Articolul 39. Refuzul de acceptare sau de plată trebuie să fie c...

Refuzul de acceptare sau de plată trebuie să fie constatat printr-un act autentic. Modelele ale unor astfel de acte constituie anexele nr. 3 și 4. Protestul de neacceptare trebuie făcut în termenele fixate pentru prezentare la acceptare. Dacă prima acceptare a avut loc în ultima zi a termenului, protestul poate fi făcut în următoarea zi lucrătoare. Protestul de neplată a unei trate plătibile la o zi fixă sau la un anumit termen de la emitere sau de la vedere trebuie să fie făcut în una din cele două zile lucrătoare, ce urmează după ziua de onorare a tratei. În cazul unei cambii plătibile la vedere, protestul trebuie făcut în condițiile prevăzute pentru protestul în caz de neacceptare. Protestul de neacceptare scutește de prezentare spre plată și de protestul de neplată, întrucât în caz de admitere a protestului de neacceptare (de neplată) persoanele obligate trebuie să plătească posesorului suma tratei. În cazul în care trasul a încetat plățile, indiferent de faptul dacă a acceptat sau nu trata, precum și în cazul în care o urmărire a bunurilor acestuia nu a dat rezultat, posesorul își poate exercita dreptul de regres către toate persoanele obligate prin trată, numai după ce trata a fost prezentată trasului spre plată și după ce protestul de neplată a fost făcut. În cazul în care trasul a fost declarat insolubil, indiferent dacă a acceptat sau nu trata, precum și în cazul în care și trăgătorul a fost declarat insolubil asupra tratei neacceptate, pentru exercitarea înainte de termen de către posesor a dreptului de regres este nevoie de prezentarea hotărârii declarative de insolabilitate (constatarea falimentului), făcută în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 40. Posesorul cambiei trebuie să-și avizeze girantul ș...

Posesorul cambiei trebuie să-și avizeze girantul și trăgătorul despre neacceptare sau despre neplată, în decurs de patru zile lucrătoare, care urmează după ziua protestului, sau în caz de stipulare "circulația fără cheltuieli", după ziua prezentării. Fiecare girant trebuie în decurs de două zile lucrătoare, care urmează după ziua primirii avizului să comunice girantului său primirea avizului, indicând numele și domiciliul celor care au trimis avizele precedente și așa mai departe pînă la trăgător. Termenele arătate mai sus curg din momentul primirii avizului premergător. Un astfel de aviz trebuie trimis în

același termen celui care a oferit avarul. În cazul în care un girant nu a indicat adresa sa sau a indicat-o într-un mod ilizibil, este de-ajuns ca avizul să fie trimis girantului precedent. Acel care trebuie să expedieze un aviz poate s-o facă în orice formă inclusiv prin simpla înapoiere a tratei. El trebuie să dovedească că a trimis avizul în termenul prescris. Se va considera că termenul a fost respectat, dacă scrisoarea ce conține avizul a fost expediată în termenul prescris. Acel care nu va expedia avizul în termenul arătat mai sus nu-și pierde dreptul de regres; el este răspunzător de paguba cauzată prin neglijența sa, însă mărimea reparării prejudiciului cauzat nu poate depăși suma tratei.

Articolul 41. Trăgătorul, girantul sau avalistul, prin înscriere...

Trăgătorul, girantul sau avalistul, prin înscrierea în document a mențiunii "circulație fără cheltuieli" sau "fără protest" ori a unui alt echivalent, pot scuti posesorul de efectuarea protestului de neacceptare sau neplată. În acest caz, cînd apare dreptul de protest, persoana care a făcut această mențiune este datoare să răscumpere de la deținător trata în caz de prezentare a ei și să o protesteze de sine stătător. Această stipulație nu scutește deținătorul nici de prezentarea tratei spre plată în termenul fixat, nici de trimiterea avizului. Dovadă de nerespectare a termenului cade în sarcina aceluia care se referă la această circumstanță în litigiu cu posesorul. În cazul în care stipulația a fost înscrisă de trăgător, ea produce efecte față de toți semnatarii. În cazul în care stipulația a fost înscrisă de un girant sau un avalist ea produce efecte numai față de acesta. Dacă stipulația înscrisă de trăgător este neglijată și posesorul face protestul, cheltuielile rămîn în sarcina lui. În cazul în care stipulația a fost înscrisă de un girant sau de un avalist, cheltuielile pentru protest, dacă el a fost făcut, pot fi cerute spre recuperare de la toți semnatarii.

Articolul 42. Toți cei care au emis, acceptat, girat trata sau a...

Toți cei care au emis, acceptat, girat trata sau au dat aval la ea sînt obligați solidar în fața posesorului tratei. Posesorul are dreptul de a exercita o acțiune împotriva tuturor acestor persoane în parte, sau la toți concomitent, fără a fi silit să respecte ordinea în care ei s-au obligat. Un astfel de drept îl posedă orice semnatar al tratei după ce a plătit-o. Acțiunea împotriva uneia din persoanele obligate nu împiedică efectuarea acțiunii de regres împotriva celorlalți, chiar dacă ei s-au obligat după răspunzătorul inițial.

Articolul 43. Posesorul poate să ceară de la persoanele obligate...

Posesorul poate să ceară de la persoanele obligate prin trată: a) suma tratei neacceptate sau neplătite, împreună cu dobînda, dacă a fost stipulată; b) dobînda de întîrziere stabilită conform legislației civile, calculată începînd cu data scadenței; c) cheltuielile pentru protest, cheltuielile pentru trimiterea avizelor și alte cheltuieli; Cel

care a plătit trata are dreptul de a cere de la persoanele obligate lui: a) suma totală plătită; b) dobânda asupra sumei indicate, calculată ținând cont de rata de bază a Băncii Naționale, începând cu ziua când ea a efectuat plata; c) cheltuielile suportate. Dacă acțiunea a fost făcută pînă la scadență, din suma cambială se reține procentul de scontare care este egal cu rata de bază a Băncii Naționale.

Articolul 44. Orice persoană obligată împotriva căreia se face s...

Orice persoană obligată împotriva căreia se face sau ar putea fi făcută o acțiune poate să ceară în schimbul plății predarea tratei cu protestul și cu o dovadă de plată. Orice girant care a plătit trata poate să șteargă girul său și pe ale giranților ce urmează, semnînd fiecare anulare.

Articolul 45. În cazul exercitării unui regres, după o acceptare...

În cazul exercitării unui regres, după o acceptare parțială, acel care plătește suma pentru care trata nu a fost acceptată, poate să ceară să fie înscrisă în trată mențiunea respectivă în privința acestei plăți și să i se elibereze o recipisă.

Articolul 46. Orice persoană care are dreptul să facă o acțiune ...

Orice persoană care are dreptul să facă o acțiune poate să primească plata prin intermediul unei cambii noi (contra-trată), trasă la vedere asupra uneia din persoanele responsabile pentru ea. Contra-trata cuprinde, afară de sumele prevăzute la art. 43, curtajul (brokeraj) și toate taxele stabilite.

Articolul 47. După expirarea termenilor fixate: - pentru prezent...

După expirarea termenilor fixate: - pentru prezentarea tratei cu scadența la vedere sau la un anumit termen de vedere; - pentru înaintarea protestului de neacceptare sau de neplată; - pentru prezentarea spre plată în cazul stipulației "circulație fără cheltuieli", prin care se înțelege interzicerea protestului tratei de neplată sau de neaccept de către trăgător, andosant sau avalist (Stipulația dată sau altă echivalentă scutește deținătorul tratei de obligația de a protesta în cazurile necesare), posesorul tratei este decăzut din drepturile sale împotriva giranților, împotriva trăgătorului și împotriva celorlalți obligați cu excepția acceptantului. În cazul în care trata nu este prezentată spre acceptare în termenul stipulat de trăgător, posesorul este decăzut din dreptul său de regres în urma neacceptării.

Articolul 48. În cazul în care prezentarea tratei sau înaintarea...

În cazul în care prezentarea tratei sau înaintarea protestului în termenele prescrise este împiedicată de un obstacol de neînlăturat (prevederea legală a unui stat, promulgarea unor noi acte normative, suspendarea relațiilor diplomatice, operațiuni de

război, calamități etc.), aceste termene sînt prelungite. Posesorul tratei este dator să-și avizeze imediat girantul despre cazul de forță majoră și să facă pe trată sau pe alonjă o mențiune despre acest aviz, arătînd data și punîndu-și semnătura. După încetarea acțiunii forței majore, posesorul trebuie să prezinte fără întîrziere trata spre acceptare sau plată, și dacă va fi nevoie va face un protest. În celelalte cazuri se aplică dispozițiile art. 40. Dacă acțiunea forței majore durează mai mult de treizeci de zile după scadență, pentru exercitarea regresului nu este nevoie nici de prezentarea tratei, nici de înaintarea protestului. Pentru tratele la vedere sau la un anumit termen de la vedere termenul de treizeci de zile curge din ziua cînd posesorul a avizat girantul despre forța majoră; acest aviz poate fi trimis și pînă la expirarea termenului de prezentare a tratei; pentru tratele la un anumit termen de la vedere, la cele treizeci de zile se adaugă termenul de prezentare arătat în trată. Forța majoră nu se consideră motivele ce se referă personal la posesor sau la acela căruia acesta i-a încredințat să prezinte trata sau să facă protest.

Capitolul VIII. MIJLOCIREA

Secțiunea 1. Dispoziții generale

Articolul 49. Trăgătorul, girantul sau avalistul pot indica o pe...

Trăgătorul, girantul sau avalistul pot indica o persoană care să accepte sau să plătească la nevoie. Trata poate fi primită sau plătită, potrivit condițiilor arătate mai jos, persoanei care intervine în calitate de mijlocitor pentru orice debitor obligat pe cale de regres. Mijlocitor poate fi un terț, însuși trasul ori altă persoană deja obligată prin trată cu excepția acceptantului. În caz de acord, mijlocitorul trebuie să avizeze, în termen de două zile lucrătoare, despre mijlocirea sa pe acel pentru care a intervenit. În cazul nerespectării acestui termen, el recuperează prejudiciul cauzat prin neglijența sa, cu condiția ca suma recuperării să nu depășească suma tratei.

Secțiunea 2. Acceptarea prin mijlocire

Articolul 50. Acceptarea prin mijlocire poate interveni în cazul...

Acceptarea prin mijlocire poate interveni în cazul în care posesorul tratei supuse acceptării își poate exercita dreptul de regres pînă la scadență. Dacă într-o trată a fost arătată o persoană pentru accept, posesorul își poate exercita, pînă la scadență, dreptul de regres împotriva celui care a făcut această indicație și împotriva persoanelor care au semnat după ce această indicație a fost făcută, numai cu condiția că el a prezentat trata persoanei arătate și că refuzul acestuia din urmă de a accepta a fost constatat prin protest.

Articolul 51. Acceptarea prin mijlocire se scrie pe tratăși se s...

Acceptarea prin mijlocire se scrie pe tratăși se semnează de mijlocitor. În ea se indică suma acceptării, numele, domiciliul și datele bancare ale acceptantului. Acceptantul prin mijlocire este ținut fără de posesorul tratei și fără de giranții posteriori aceluia pentru care el a intervenit în același mod ca și acesta. Acceptantul prin mijlocire poate să ceară de la posesor în schimbul plății sumei arătate la art. 43 predarea tratei, a protestului și, dacă va fi nevoie, a contului achitat, cu recipisa de plată.

Secțiunea 3. Plata prin mijlocire

Articolul 52. Plata prin mijlocire poate fi făcută ori de câte ori de cîte o...

Plata prin mijlocire poate fi făcută ori de câte ori trăgătorul și-ar putea exercita dreptul de regres la scadență sau înainte de scadență. Plata trebuie să acopere întreaga sumă pe care ar fi avut să plătească acel pentru care s-a făcut mijlocirea. Plata trebuie făcută cel mai târziu în ziua ce urmează ultima zi admisă pentru exercitarea protestului de neplată.

Articolul 53. Posesorul va prezenta trata tuturor persoanelor ca...

Posesorul va prezenta trata tuturor persoanelor care au intervenit prin mijlocire pentru acceptare, plată și, dacă va fi nevoie, va exercita un protest de neplată, dar nu mai târziu de ziua ce urmează ultima zi admisă pentru înaintarea protestului. Dacă protestul nu a fost exercitat în acest termen, persoana arătată precum și giranții posteriori încetează de a mai fi obligați.

Articolul 54. Persoana obligată care a refuzat să plătească prin...

Persoana obligată care a refuzat să plătească prin mijlocire pierde dreptul de regres împotriva persoanelor obligate pentru ea. Plata prin mijlocire trebuie să fie menționată pe trată indicînd persoana care a efectuat această plată. În lipsa unei astfel de mențiuni plata se consideră făcută de trăgător. Trata și protestul, dacă a fost exercitat, trebuie să fie predate celui care a plătit prin mijlocire.

Articolul 55. Persoana care a plătit prin mijlocire obține drept...

Persoana care a plătit prin mijlocire obține drepturi reieșind din trată împotriva celui pentru care el a plătit și împotriva celor obligați prin trată pentru ultimul. Acesta nu poate însă gira din nou trata. Giranții posteriori semnatarului pentru care plata a fost făcută prin mijlocire sînt scutiți de răspundere. În cazul în care mai multe persoane se oferă să plătească prin mijlocire, este acceptată propunerea aceluia care scutește de răspundere cel mai mare număr de persoane. Mijlocitorul care intervine intenționat contrar acestei reguli pierde dreptul de regres împotriva aceluia care ar fi fost eliberați

de răspundere conform acestei norme.

Capitolul IX. PLURALITATEA EXEMPLARELOR ȘI COPIILE

Articolul 56. Trata poate fi trasă în mai multe exemplare identi...

Trata poate fi trasă în mai multe exemplare identice. Aceste exemplare trebuie să fie numerotate consecutiv în însuși textul titlului; în caz contrar, fiecare exemplar se consideră o trată distinctă. Oricare posesor al unei trate în care nu se arată că a fost trasă într-un singur exemplar, poate cere eliberarea mai multor exemplare pe cheltuiala sa. În acest scop, el trebuie să se adreseze girantului său nemijlocit, care este dator să-i acorde sprijinul față de propriul lui girant ascendent pînă la trăgător. Giranții sînt datori să reproducă girurile pe noile exemplare. Plata unuia din exemplare scutește de răspunderea asupra celorlalte exemplare. Trasul trebuie să anunțe despre plată girantul său și persoanele obligate.

Articolul 57. Acel care a trimis un exemplar pentru acceptare tr...

Acel care a trimis un exemplar pentru acceptare trebuie să indice pe celelalte exemplare numele acceptantului. Acceptantul este obligat să predea posesorului exemplarul trimis. În caz de refuz, posesorul poate exercita dreptul de regres numai după constatarea prin protest că: - exemplarul trimis la acceptare nu i-a fost predat la cerere; - acceptarea sau plata nu a fost arătată pe un alt exemplar.

Articolul 58. Oricare posesor al unei trate are dreptul să facă ...

Oricare posesor al unei trate are dreptul să facă o copie. Copia trebuie să reproducă întocmai originalul cu girurile și toate celelalte mențiuni care figurează în trată. Dacă originalul, după ultimul gir făcut pînă la scoaterea copiei, conține mențiunea "începînd de aici girul este valabil numai pe copie" sau orice altă formulă echivalentă, girul ulterior pe original este nul, iar copia este dovadă pentru drepturile reieșind din posesiunea tratei. În lipsa unei astfel de înscrieri, copia nu poate fi nici acceptată, nici girată, nici avalată, nici prezentată pentru plată. Copia trebuie să arate pe deținătorul titlului original. Acesta este dator să predea originalul posesorului legitim a copiei. În caz de refuz, posesorul poate exercita dreptul de acțiune împotriva giranților sau avaliştilor numai după constatarea, prin protest, că originalul nu i-a fost predat la cerere.

Capitolul X. MODIFICĂRI

Articolul 59. În cazul modificării textului unei trate, semnatar...

În cazul modificării textului unei trate, semnatarii posteriori modificării sînt ținuți în limitele textului modificat; semnatarii anteriori sînt ținuți în conformitate cu textul original.

Capitolul XI. PRESCRIPTII

Articolul 60. Orice acțiuni rezultînd din trata împotriva accept...

Orice acțiuni rezultînd din trata împotriva acceptantului se prescriu prin trei ani, socotiți de la data scadenței. Acțiunile posesorului împotriva giranților și împotriva trăgătorului se prescriu printr-un an de la data protestului exercitat la termenul stabilit sau de la data scadenței în caz de stipulare despre circulație fără cheltuieli. Acțiunile giranților unul împotriva altuia împotriva trăgătorului se prescriu prin șase luni socotite din ziua în care girantul a plătit trata sau din ziua în care acțiunea de regres a fost pornită împotriva sa.

Articolul 61. Termenul de prescripție se întrerupe cu o acțiune ...

Termenul de prescripție se întrerupe cu o acțiune exercitată numai împotriva persoanei responsabile, iar în privința celorlalți debitori cambiali termenul de prescripție nu se întrerupe. După suspendare termenul de prescripție reîncepe, timpul de pînă la întrerupere nu se indică în termenul nou. Dacă acțiunea este respinsă de către instanța judecătorească sau arbitraj, termenul de prescripție care a început pînă la acțiune continuă în mod general.

Capitolul XII. TERMENE

Articolul 62. Plata unei trate a cărei scadență coincide cu o zi...

Plata unei trate a cărei scadență coincide cu o zi nelucrătoare legală poate fi cerută în prima zi lucrătoare ce urmează. În același mod și celelalte acțiuni ce se referă la trată, în special prezentarea spre accept și protest, pot fi exercitate numai în zi lucrătoare. Dacă una din aceste acțiuni trebuie efectuată în decursul unui termen stabilit, ultima zi a căruia este o zi nelucrătoare legală, un astfel de termen se prelungește pînă la cea mai apropiată zi lucrătoare. Zilele nelucrătoare care cad în decursul termenului intră în calculul termenului. În termenele stabilite nu este inclusă ziua de la care începe socotirea termenului tratei (data emiterii). Nu sînt admise zile de grație, nici legale, nici în baza deciziei judecătorești sau arbitrale.

Titlul III. CAMBIA SIMPLĂ (BILETUL LA ORDIN)

Articolul 63. Cambia simplă cuprinde: a) denumirea cambiei trecu...

Cambia simplă cuprinde: a) denumirea cambiei trecută în însuși textul titlului și exprimată în limba, în care acest titlu este întocmit; b) promisiunea simplă și necondiționată de a plăti o sumă determinată; c) scadența; d) locul plății; e) numele aceluia căruia sau la ordinul căruia plata trebuie făcută, cu indicarea domiciliului (sediului) și datelor bancare; f) data și locul emiterii; g) semnăturile șefului și contabilului-șef ai trăgătorului-persoană juridică. Trăgătorul-persoană fizică indică numele său, domiciliul și confirmă cambia prin semnătura legalizată de notar.

Articolul 64. Titlul în care lipsește una din condițiile articolului...

Titlul în care lipsește una din condițiile articolului precedent nu este considerat cambie simplă, cu excepția cazurilor arătate în alineatele ce urmează: - cambia simplă a cărei scadență nu este arătată este socotită plătabilă la vedere; - în lipsa unei mențiuni speciale, locul emiterii cambiei este considerat loc de plată și în același timp locul domiciliului trăgătorului; - cambia simplă nu indică locul unde a fost emisă se socoate semnată în locul arătat lângă numele trăgătorului.

Articolul 65. Cambiei simple i se aplică dispozițiile referitoare...

Cambiei simple i se aplică dispozițiile referitoare la trată privind: - girul (art. 11 - 17); - scadența (art. 29 - 32); - plata (art. 33 - 37); - acțiunea în caz de neaccept sau neplată (art. 38 - 44, 46 - 48); - plata prin mijlocire (art. 49, 52 - 55); - copiile (art. 58); - modificările (art. 59); - prescripțiile (art. 60, 61); - calcularea termenelor (art. 62). Cambiei simple i se aplică de asemenea dispozițiile referitoare la trata supusă plății la un terț sau în alt loc diferit de domiciliul trasului (art. 6 și 23), condițiile despre dobândă (art. 7), divergența în arătarea sumei supuse plății (art. 8), consecințele depunerii oricărei semnături în condițiile articolului 8, consecințele semnăturii persoanei ce acționează fără împuternicire sau cu depășirea împuternicirilor sale (art. 9) și blancheta tratei (art. 10). În același mod cambiei simple i se aplică și dispozițiile cu privire la aval (art. 26 - 28); în cazul prevăzut ultimul alineat din art. 27, dacă în aval nu s-a indicat pentru cine el a fost dat, el se socoate dat pentru trăgătorul cambiei simple.

Articolul 66. Trăgătorul cambiei simple este obligat la fel ca și...

Trăgătorul cambiei simple este obligat la fel ca și acceptantul tratei. Cambiile simple plătibile la un anumit termen de la vedere trebuie prezentate trăgătorului pentru însemnare în termenele arătate la art. 20. Termenul de la vedere curge din ziua însemnării, pusă de trăgător pe cambie. Refuzul trăgătorului de a face o înscrisoare datată se constată prin protest (art. 21). Termenul de la vedere curge din ziua exercitării protestului.

Titlul IX. CAMBIILE DE TREZORERIE ȘI BANCARE

Articolul 67. Cambiile de trezorerie și bancare sînt cambii simp...

Cambiile de trezorerie și bancare sînt cambii simple. Astfel de cambii au caractere monetare și servesc pentru atragerea pe un termen scurt a mijloacelor bănești, temporar libere, ale persoanelor fizice și juridice. Aceste cambii se emit, de regulă, pe un termen de pînă la un an.

Articolul 68. Trăgător al cambiilor de trezorerie este Guvernul ...

Trăgător al cambiilor de trezorerie este Guvernul în persoana Ministerului Finanțelor. Trăgător al cambiilor bancare este Banca Națională, precum și băncile comerciale.

Articolul 69. Semn cambial al acestor cambii se consideră mențiu...

Semn cambial al acestor cambii se consideră mențiunea "cambie de trezorerie" sau "cambie bancară"; celelalte date ale acestor cambii trebuie să corespundă condițiilor art. 63, cu excepția lit. e). Cambiile de trezorerie și bancare sînt titluri asupra cărora nu se extinde regulamentul privind acceptul și avalul; scadența se stabilește potrivit art. 29 - 32. Plata acestor cambii se efectuează în condițiile art. 33 - 37. Posesorii cambiilor de trezorerie și bancare nu au dreptul de regres ei posedă numai dreptul de protest de neplată împotriva trăgătorului cu încasarea sumelor arătate la art. 43. Pentru cambiile de trezorerie și bancare se aplică dispozițiile art. 48 privind obstacolele de neînlăturat și cele ale art. 61 și 62.

Articolul 70. Pentru plata cheltuielilor economice curente Minis...

Pentru plata cheltuielilor economice curente Ministerul Finanțelor și băncile pot să emită cambii comerciale asupra cărora se aplică dispozițiile titlului III.

Titlul V. SCONTAREA ȘI GAJAREA CAMBIILOR

Articolul 71. Posesorul poate să se adreseze la orice bancă come...

Posesorul poate să se adreseze la orice bancă comercială pentru scontarea sau gajarea cambiilor. Scontarea cambiilor se efectuează la rata scontului stabilită de banca comercială. Scontarea cambiei înseamnă cumpărarea cambiilor de către bănci pînă la scadența ei. Gajarea cambiei înseamnă acordarea de către bancă a unui credit sub garanția cambiei. Cambiile protestate nu sînt acceptate pentru scontare și gajare.

Articolul 72. Scontînd cambia, dreptul de proprietate asupra ei ...

Scontînd cambia, dreptul de proprietate asupra ei trece la bancă, această dobîndind toate drepturile reieșind din posesiunea cambiei, inclusiv la regres în ordinea de răspundere solidară. Cambia scontată se întocmește în modul stipulat anterior. La

perfectarea tranzacțiilor, banca este obligată să ceară de la posesor documentele ce confirmă caracterul de marfă al cambiei (scrisoarea de trăsură, ordinul de încasare sau alte documente ce dovedesc prezența la debitorul cambiei a bunurilor materiale și marfare). Banca mai poate cere posesorului acceptarea cambiei de către banca debitorului acestuia sau avalarea ei.

Articolul 73. La gajarea cambiei dreptul de proprietate asupra e...

La gajarea cambiei dreptul de proprietate asupra ei îl are deținătorul acesteia. Gajarea cambiei se face prin încheierea unui acord între deținător și banca comercială. În acord se indică: suma cambiilor gajate la prețul lor nominal, numărul cambiilor, mărimea creditului acordat, termenul de restituire a creditului acordat, mărimea creditului rambursabil. În acord se stipulează modul de dobândire de către bancă a dreptului de proprietate asupra cambiilor gajate, în caz de încălcare deplină sau parțială a clauzelor acordului din partea posesorului cambiei. La perfectarea gajului cambiei, banca are dreptul să ceară de la posesor avalarea deplină sau parțială a cambiilor de către banca care-l deservește. Pentru perfectarea gajului cambiei, posesorul cambiei prezintă instituției bancare documentele ce confirmă caracterul de marfă al cambiei. La încheierea acordului cambiele se predau băncii pentru păstrare care face pe cambie o mențiune despre gaj. În caz de dobândire de către bancă a dreptului de proprietate asupra cambiilor gajate, această constatare se înscrie corespunzător pe cambii, în modul stipulat anterior. Când intervine dreptul de proprietate, banca dobândește toate drepturile reieșind din posesiunea cambiei. Dobândirea dreptului de proprietate nu impune băncilor obligații de proprietate în afară de cele care au fost stipulate în acordul despre gaj.

Articolul 74. Banca Națională este în drept de a primi în gaj și...

Banca Națională este în drept de a primi în gaj și a sconta acele cambii ai căror deținători sînt băncile comerciale. Cambiile propuse spre scontare Băncii Naționale, vor fi acceptate în mod obligatoriu de către banca debitorului cambiei. La scontarea cambiei de către Banca Națională, acesteia îi revin toate drepturile reieșind din posesiunea cambiei.

Articolul 75. Băncile hotărăsc de sine stătător în fiecare caz a...

Băncile hotărăsc de sine stătător în fiecare caz aparte chestiunea privind posibilitatea scontării sau gajării cambiilor.

Articolul 76. Falsificarea cambiilor se pedepsește de lege.

Falsificarea cambiilor se pedepsește de lege.

Articolul 77. Prevederile prezentei legi care vin în contradicți...

Prevederile prezentei legi care vin în contradicție cu regulile stabilite în Acordul dintre Republica Moldova și Societatea pe Acțiuni "Gazprom" din Federația Rusă privind reglementarea datoriei Republicii Moldova pentru gazele naturale livrate în anul 1996 și în Acordul dintre Republica Moldova și Societatea pe Acțiuni "Gazprom" din Federația Rusă privind reglementarea datoriei Republicii Moldova pentru gazele naturale livrate în anul 1997 nu se aplică.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021